

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Zemljiščni ali gruntni davek.

(Iz govorov poslanca dr. Gregoreca pred volilci l. 1892.)

Bližamo se za kmetske ljudi velevažnemu letu 1895. Takrat se bode vršilo občno pregledovanje novega sedanjega katastra za zemljiščni davek. Kdor misli, da so sedaj njegove parcele previsoko vcenjene in se mu je torej naračunalo od nje več čistega dohodka, kakor ga resnično dobiva, more si takrat pomagati. Vendar pripravljati mora se vže sedaj, sicer bi mu vtegnolo spodleteti.

Izmed vseh davkov bil je zemljiščni prvi, ki je po naporih državnega zbora bil uravnan. Sedaj pridejo drugi davki na potrebno uravnavanje. Leta 1869. zasnovan je bil v to svrhu prvi zakon ali postava, l. 1881. pa drugi, namreč zatem, ko so bile vcenitve dokončane. L. 1881. je se torej sklenolo: naj se skozi 15 let t. j. od 1. januarija 1883 do 31. decembra 1895 pobira zemljiščnega davka 247 % od vcenjenega čistega dohodka pri vsakej parceli. Tako se nabere vsako leto 37,000,000 gl. in v 15 letih 525,000,000 gl.

Nova uravnava zemljiščnega davka je posebno koristila deželi Česki in Kranjski, ki ste poprej bili preobloženi, a druge so doplačevale premalo. Zato pa le-tedaj sedaj plačujejo več.

Najbolj zadete so tiste dežele, kder so cenilne komisije, podhujskane po hudobnih kričačih: »le visoko cenite grunte, bodo pa kmetje imeli več kredita«, res vseskozi previsoko cenile. Tem deželam pripada tudi Štajarska, izvzemši Celjsko glavarstvo, kder so se ravnali po kranjskih komisijah in vse nizko cenili.

Sploh pa kmetski poslanci dokazujejo, da so zemljiščni davki vendar presilni: cena pridelkom pada, uimam ni konca ne krajá, stroški naraščajo, delavci, dekle, hlapci tirjajo zmiraj več. Tega tudi vlada ne taji. Finančni minister je očitno priznal, da treba kmetskim ljudém tukaj hiteti na pomoč. Vendar je dostavil, da

to ni mogoče, dokler drugi davki niso uravnani, zlasti osobna dohodnina, za kar je treba še nekaj časa. Zato-rej se pa naj kmetski ljudje tem bolje pripravljajo na pregledovanje ali revizijo novega katastra. Naj si vže sedaj marljivo zapisujejo, kaj in koliko so skozi 15 let pridelovali, pridelavali, kaj jih je delo, družina itd. stala. Sicer so vsled navsveta slovenskega poslanca Pfeiferja od vlade dobili župani nalog, za ove priprave skrbeti. Toda najbolj skrbi, kdor se tudi sam briga za svoje koristi.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

V osredji slov. dežel, v beli Ljubljani, se je osnovalo novo društvo, katero po svojem namenu zasluži, da ga tudi naši bralci izpoznajo. Mi dnes objavimo oklic pripravljalnega odbora, pa si pridržimo pravico, še katero o tem hvale vrednem početji v svojem času izreči. Oklic pa je tak-le:

Vsestranski čuti se potreba po denarnem zavodu, ki bi na jedni strani spodbujal varčnost in jo omogočal tudi manj premožnim stanovom, na drugi strani pa dajal kredit pod pogoji, ki vstrezajo gospodarskemu stanju tistih stanov, ki ne razpolagajo z velikimi kapitalijami, marveč bolj ali manj živijo od perijodičnih dohodkov iz svojega duševnega ali fizičnega dela, tedaj v prvi vrsti uradnikov, malih trgovcev, obrtnikov, poljedelcev itd.

Tej živi potrebi vstrezati je namen »Vzajemnega podpornega društva v Ljubljani«, ki se je osnovalo na temelji pravil z dne 30. decembra 1892. leta.

»Vzajemno podporno društvo v Ljubljani« je registrovana zadruga z omejenim jamstvom in razpada v odseke, kojih vsak traja 7½ leta. Vsako leto prične se nov odsek in vsak član pripada tistemu odseku, ki se je v letu pristopa osnoval. Vsak, ki hoče biti član društva, vdeležiti se mora vsaj z jednim deležem, s katerim jamči za vse društvene zaveze v zmislu § 76 zak. z dne 9. aprila 1873 štev. 70 drž. zak. Delež iznaša 195 gl. in se vplačuje v tedenskih obrokih po 50 kr. tako, da je popolnoma vplačan v 390 tednih, t. j. v 7½letni odsekovi dobi. Vsak član ima pravico, na vsak

delež takoj po vplačilu prvega tedenskega obroka v znesku 50 kr. zahtevati posojilo (predujem) v znesku 200 fl. pod pogojem, da dá v pravilih (§ 13) zahtevano varnost s poroštvom ali zastavo.

Kdor sprejme posojilo, mora od prejema posojila dalje razun navadnih tedenskih obrokov plačati še od 100 gld. posojila na teden 14 kr. jedenkrat za vselej vpisnine 50 kr. Kedor n. pr. sprejme posojila 200 gld., plačuje potem vsega skupaj na teden 78 kr. in plača pri sprejemu posojila 1 gld. vpisnine. Pri točnem vplačevanju dolžnik nima drugzega bremena. Le v slučajih zamude plačati so zamudne in opominjevalne pristojbine. Z napominanimi tedenskimi prispevki poplačan je po preteku odsekove dobe celi dolg z obrestmi vred in če ima odsek dobiček, sprejme dolžnik, kakor vsak drugi član, svojo dividendo (delež dobička).

Po preteku 7 $\frac{1}{2}$ letne odsekove dobe se popolnoma poračuni. Izračuni se eventualni dobiček in razdeli med vdeležence. Če se pomisli, da se posojila obrestujejo z okroglo 7%, da pa se sme na drugi strani po celi osnovi podjetja in po izgledu sličnega Graškega društva (»I. Allgemeine Grazer Selbsthilfegenossenschaft«) računati vsaj na okroglo 5% dividendo, kojo sprejme vsak član brez izjeme, se uvidi, da plača dolžnik za kredit le 2—3% da je ta kredit cenejši, nego oni vsakega drugzega kreditnega zavoda — vspah, ki je mogoč le vsled popolne vzajemnosti, na katero je zasnovano »Vzajemno podporno društvo« in katere vzajemnosti posledica je, da je v gotovem zmislu dolžnik zajedno svoj lastni upnik, da plačuje prave obresti večinoma le v pokritje režije med tem, ko je plačevanje onega zneska obrestij, ki presega donesek k rožiji, prav za prav le štedenje, h kojemu osnova podjetja sili dolžnika, ne da bi se mu s tem nalagalo kako težavno breme. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Nebeški venec

ali vesela reč med štirimi poslednjimi. Slovencem za novo leto 1893 spisal kanonik dr. Ivan Križanič. Z dovoljenjem prečast. kn. šk. lav. ordinarijata. V Mariboru. Založba kat. tisk društva. Tisk tiskarne sv. Cirila.

Vsaka stvar božja ima svoj namen in ona ga doseže rada ali nerada. Človek, edini človek izmed vseh božjih stvarij na zemlji pa nima samo namena, ampak tudi poklic za-nj t. j. on moré doseči svoj namen, ako to sam hoče. Pri njem ne velja: mora, ampak more, kajti človek se lahko odtegne svojemu namenu in če ne posluša na klic božji, ostane vse le pri klicu, do poklica pa ni treba, da pri njem pride. Namen človeka pa je, da pride po tem »revnem življenju« v drugo, v večno življenje — v sv. nebesa.

Ali pa pride? To je veliko vprašanje in poleg milosti božje pride pri tem vse na človeka, na njegovo dobro voljo. Če nima za to dobre volje, kliče ga pač milost božja, toda ne priklíče in ne pokliče ga h koncu — on ostane, ko mu izteče nit življenja, zunaj nebes in »pojde v večno pogubljenje« (Matth. 25, 46).

Milost božja pa ima razne glasove in posluhuje se zdaj tega, zdaj drugega, da priklíče človeka, če je mogoče, na tisto pot, ki ga pripelje v sv. nebesa. In jaz mislim, da v sedanjem času, ko se dela v tisku, v bukvah in časnikih, toliko za pekel, tudi milost božja ne zametuje tiska ter kliče tudi ona po njem ljudi na delo za nebesa. Nam Slovencem je v tem milost božja posebno mila. kajti mi imamo že dokaj dobrih knjig, v katerih se človek vnehlje za nebesa, upam pa tudi, da ne brez uspeha. Tako knjigo imam tudi dnes v rokah

— »Nebeški venec« preč. dr. Ivana Križaniča, korarja stolne cerkve v Mariboru.

Le-ta knjižica je sedaj že peta, kar jih preč. gospod spisuje slov. ljudstvu za novo leto. Nič ne dvomim, da bode tudi ona za marsikatero dušico — poklic milosti božje, gotovo pa je, da je ona za vse slov. ljudstvo klic milosti božje: na delo za sv. nebesa! In jaz ne rečem zastoj: klic milosti božje za vse slov. ljudstvo, kajti v »Nebeškem venci« piše še o »visocih nebesih«, toda ne previsoko ter lahko vsak človek, ako zna le nekoliko kršč. nauka, zastopi vsako besedo. Pri tem pa se blizo ves nauk razlaga tako mično, da človek težko pretrga branje, kedar začne brati, pa mu zmanjka časa izbrati vse do konca.

Da pa se stori to brez škode, kedar je treba, razdeli se ves nauk v 19 kratkih poglavij in napisi teh poglavij so taki, da budijo v človeku radovednost, ne da se pove v njih vselej že na ravnost, o čem da bode v poglavji samem pravo za pravo beseda. Kar pa se tiče besede same, znano je že bralcem knjižic, kar jih izdaje preč. kanonik, da se ona v časih obrača na šaljivo stran, vendar pa tako, da resnica in resnoba, ki je je pri taki vsebini treba, ne trpite škode. Tako je tudi v »Nebeškem venci«, vendar pa v manji meri, kakor v prejšnjih knjižicah. To térja vsebina sama, saj pa je ona že na sebi toliko vesela, da ji ni treba olepševanja. Česar pa more biti v drugih knjižicah ni v toliki meri, to so v tej besede sv. pisma. Ako knjižico bereš, zdi se ti skorej, da je ona le en venec, napeljan iz samih grolic, ki jih je sicer brati na različnih straneh v sv. pismu.

Toliko bodi zadosti o knjižici sami! Da je pa vredna hvale in priporočila, vidi se tudi iz cerkv. odobrenja. V njem pravijo mil. knezoškof Mihael to-le: »V lični knjižici se ne nahaja nič proticerkvenega, temveč se krščanski nauk o nebesih razlaga tako umevno, kakor mikavno in vabljivo. Obilnega blagoslova božjega je želeli vse priporočbe vrednemu delcu.«

K temu priporočilu pač ni treba, da še jaz kaj dodajem in zato pristavim le je ceno knjižici. Ena stane po 18 kr. v tiskarni sv. Cirila, po pošti pa 20 kr. Najbolj pa kaže, ker se sicer izdaje brez potrebe preveč za pošto, če se oglási več naročnikov za to knjižico skupaj, more biti pri domačih čč. gg. dušnih pastirjih. Dr. Mlakar.

Grlica svetega Gregorija Velikega.

Tri sto let je krvavela sveta cerkev Kristusova za svojega nebeškega ženina. Cesar Konstantin je pa ustavil prelivanje nedolžne krvi in od tedaj se ni bilo treba kristjanom več skrivati po podzemeljskih votlinah, kjer so preje božjo službo opravljali. V jugcizhodnem delu rimskega mesta je stalo takrat obširno poslopje, lateranska palača. To zgradbo je izročil Konstantin naslednikom svetega Petra, rimskim papežem, in tudi pripomogel je, da se je tik palače pozidala cerkev svetega Janeza, ki je do današnjih časov ostala mati in glava vseh cerkev vsega svetá. Rimski papeži so s pomočjo nauka Kristusovega v kratkem ublažili nekdanj silno grabežljive Rimce in pa priseljence pagane, ki so leta 476 rimsko cesarstvo razdžali. Izmed vseh slavnihi naslednikov Petrovih je pa eden najodličniših sveti Gregorij Veliki, ki je od leta 590 pa do 604 vladal sveto cerkev Kristusovo. Kedar koli prelepo življenje Gregorjevo premišlujem, spominjam se visoke pesmi Salomonove, kjer beremo: »Zina je minola in tudi deževnega vremena je konec; cvetlice so se prikazale v deželi naši: prišel je čas pevanja in grlični glas se čuje po naših pokrajinah«. (II. 11—12).

Res minol je zimski čas preganjanja, ki je prve krščanske cvetlice, nedolžne otročiče, prehudi slani enako pomoril (Sermo S. Aug. Ep. de Sanctis. 10); za njimi je še blizo 20 milijonov mučenikov za Kristusa darovalo življenje in kri. Paganska zima, ko je grozna tema nevere vso zemljo pokrivala, je minola in začela se je vesela pomladj, v kateri se je luč krščanske vere iz Rima širila med vse narode. Ob enem s sveto vero so se pa udomačile pri nas tudi vede in umetnosti. V resnici, cvetlice so se prikazale v deželi naši; prišel je čas pevanja in grlični glas se je čul po naših pokrajinah. Izmed vseh umetnostij se namreč pri Slovencih ni nobena tako priljubila in razširila ko pobožno cerkveno petje, ki je prava nebeška tolažba za ubogo, potrto srce človeško. Oče in pravi začetnik veličastnega cerkvenega petja so pa sveti papež Gregorij Veliki. Njihovo prelepo življenje nam je popisal Janez Dijakon (Vita S. Greg. Papae v Wolfsgruberju, str. 106), in je sprejel v svoj spis tudi sledeče pobožno izročilo. Sv. Oče so premišljevali, kako bi zamogli cerkveno petje po vzgledu kralja Davida tako urediti, da bi s svojo milobo in resnobo pomagalo kristjane zbujati k pobožni molitvi. Ko so enkrat po noči zopet o cerkvenem petju premišljevali, se njim je v spanju prikazala častita gospa, z neško svitlobo obdana; gospa je pa bila podoba svete cerkve, izvoljene neveste Kristusove. Okoli sijajne in častite prikazni je bilo zbrano vse polno njenih ljubeznivih otročičev, ki so bili lepi kakor sami angeljci nebeški. Koliko veselje je prevzelo svetega Gregorja, ko je začela uzorna gospa, spremljena od angeljskih otročičev, prepevati prelepe in srce pretresajoče nebeške pesmi. Sicer ni zapisano, kaj je pela, pa mislim, da bom resnico pogodil, če z Valjavcem rečem, da

„Prepevala na jasen glas
Je njega veličast in kras,
K' je zemlje in nebá vladar,
Od katerega je vsaka stvar;
Prepevala, kak božji svet
Nebeščanom je vsem odkrit;
Kak' angeljci lepo pojo,
Lepo pojo, sladko pojo,
Sveti Trojici strežejo,
Marijo devico venčajo“.

Sveti oče so začeli v sanjah moliti in Boga prositi, naj njim posluh zbistri in pa spomin utrdi, da bodo prelepe nebeške napeve še tudi zjutra pomnili, ko se zbudijo. Drugo jutro so sveti oče začeli z glasbami ali notami svete napeve zapisovati, ki so njim še milo po ušesih zveneli. Ob enem je pa priletela grlica (ali golob) in grčila je iste pesmi, katere so sv. Oče po noči čuli, tako lepo in tako zvesto njih je posnemala, da so sveti oče Gregorij lahko vse na tanko popisali in zaznamovali. Za to še pa sedaj svetega Gregorja slikajo z grlico na rami. Ali bi mar tudi vi radi čuli, kako so peli angeljci po noči in kako je angeljsko petje grlica ponavljala? To se prav lahko zgodi. Pojdite v svojo domačo farno cerkev k popevani sveti maši! Kedar duhovnik Gospodov veselo »Glorijo« zapojejo, ali pa po svetem povzdigovanju molite v Gospodovo, »Očenaš« pevaje molijo, tedaj čujete nebeške napeve zapisane po svetem Očetu, Gregorju Velikem!

Dr. Jož. Pajek.

Gospodarske stvari.

X. zbor društva »Kmetovalec« v Gotovljah.

Vsprecud pri zboru društva »Kmetovalec« v Gotovljah je ta-le: 1. Pozdrav; 2. govor o živinoreji; govori gospod dežel. in okraj živinozdravnik g. M. Jelovšek; 3. vpisovanje novih udov, oziroma vplačevanje letnine;

4. slučajni nasveti. Po zboru prosto razveseljevanje. Med in po zboru petje in deklamacije. Zbor se vrši dne 29. presinca t. l. ob 1/2 4. uri v prostorih g. J. Hausenbichlerja v Žalci.

Kainit, umetno gnojilo.

(Konec.)

Kakor v vsaki zemlji, ravna se pa mera kainitu tudi v tej potem, kako rastlino nam je gnojiti. t. j. ena rastlina zahteva več, druga manjšo mero. Za vsako rastlino v različnih razmerah, v katerih se goji, pa te mere tukaj zapisati, zavedlo bi nas predaleč, namen teh črtic je le, kmetovalce opozoriti na to, njim dosedaj morebiti še nepoznano gnojilo, ter v obče naznačiti tudi njega vporabo.

Gledé na mešanje kainita z drugimi gnojili naj še k sklepu omenimo, da bi se mu fosforna gnojila naj vsikdar приметnila. Vendar se te zmesi sme le toliko na enkrat napraviti, kolikor se je more v 24 urah vporabiti; če jo pa dalje časa pustimo vkupaj ležati, postane zmes trda, ter jo je zatem težko rabiti, pa tudi pokvariti se more. Zmes se pa napravi najbolje na naslednji način:

Na tla se vsiplje kainit ter malo poškopri. Zatem se vsiplje na-nj fosforna gnojilo, a slednjič se vse z lopato dobro premeša. Da se da zmes bolje in enakomerno zmešati, bodi priporočeno, da se zmeša tudi nekoliko suhe zemlje vmes. Gnojilo, kateremu je primešano nekoliko zemlje, more se tresti celo pri močnejem vetru, ne da bi ga veter zanašal.

Preostaja nam še, da tudi

IV. O meri,

katera je za različne zemlje in različne zmesi potrebna, nekaj povemo. Po tem, kako se je dotična zemlja do sedaj gnojila, ter z ozirom na to, potrebuje li dotična rastlina več ali manj kalija, daje se 2—6, srednje tedaj štiri metriške cente kainita za hektar, toraj na oral tri metriške cente. Travnikom se daje 3—6, srednje 4¹/₂ meterskih centov kainita, mešanim z 4—8, srednje 6 meterskih centov fosfotnega gnojila za hektar.

Kainit stori zemljo vezivno in vododržno, kar razjasnjuje njega vrednost za peščene in sploh lahke zemlje. Vrh tega je pa še prevažna gnojilna snov kali — v kainitu najcenejša.

Kainit se pa še more na eden način uporabiti, namreč

V. Za steljo.

Ta poraba je zategavoljo priporočilna, ker se na ta način kainit v zemlji najbolj razdeli. Za steljo daje se za vsako odraščeno živinče 1/2 kile kainita; mora se pa pri tem skrbeti za to, da tudi gnojnica ne odteka. —

Kainit se pa poleg tega rabi tudi za ohranjenje gnoja tedaj, ako moramo istega dolgo časa ležati pustiti; kainit namreč zabrani prehitro gnjilobo gnoja ter veže najvrednejšo snov gnoja: a nonijak, in mu ne da uhajati. — Vendar ne smemo gnoja premočno pretresati s kainitom, inace nam tudi na polju — v zemlji — ne bi hotel strohneti, ter bi bil zastoj.

Gledé stelje kainita v hlevu je pa zapomniti, da se mora kainit na tla potresti; čez-nj se potlej še daje druga stelja. Kainit bi namreč živini škodil, če bi morala sama na njem ležati. Sosebno kravam škodi na vimenu, pa tudi drugi živini vmeči parklje in kopita. Mora se tedaj v hlevu varno z njim ravnati, a vozni živini je najbolje, da se stelje druga stelja brez kainita. Za steljo se more kainit tudi s fosfoti ali z gipsom mešati: vendar to ni neobhodno potrebno, ter omenimo to le mimogrede.

Zakaj smo pisali ovo o kainitu? Poznamo dobro naše kmetovalce, ter vemo, da njim je žal, da le malo hasni vsak pouk gledé gospodarstva, a najmanj morebiti o gospodarstvu z gnojem, čeravno je pri umnem gospodarstvu gnojišče kmetu prava kasa! Težko je, gospodarju, ki spušča gnojnico v klanjéc, govoriti o gospodarstvu z gnojem. Vendar kljubu slabim uspehom našega pouka, govorili smo in še bodemo tudi v prihodnje — kolikor nam bo dopuščal čas — o tej dragi gospodarski stroki, ker se včasih naleti še vendar kdo, kateri take nasvete — sebi na hasen — vboga.

Sosebno se nam je pa zdelo potrebno opozoriti kmetovalce na kainit, ker je to zelo važno pa ceno gnojilo. V času, ko se razširja trsna uš dalje in dalje, ko ta mrčes pokončuje vinograd za vinogradom, — važen je vsak pouk, kateri meri na poboljšanje katere-sibode gospodarske stroke, ker se s poboljšanjem kulture povzdigajo tudi doneski iste.

Večje važnosti je gnojilo, o katerem smo danes govorili, za vinorejce, in to še posebej za tiste, kateri svoje okužene vinograde zasajajo z ameriškimi trtami. Te trte zahtevajo ne samo dobro obdelano zemljo, temveč ona mora biti tudi dobro gnojena. K temu bi pa vtegnilo marsikateremu gospodarju pomanjkovati gnoja! V današnjem pouku dan mu je navod, kako si more hlevski gnoj poboljšati, oziroma pomnožiti, dan mu je dalje navod, kako more za eno, dve leti nadomestiti živinski gnoj s kainitom itd. gledé njiv in travnikov, oziroma tudi gledé sádnega drevja, da si pri tem prvega prihrani za gorico; pokazali smo mu slednjič tudi, kako more za nekoliko let gnojiti svoj vinograd brez vsega živalskega gnoja s kainitom in dometki. Želimo tedaj v interesu posebno naše, do sedaj imenitne vinoreje, da se kmetovalci v gori navedenih slučajih spominjajo naših násvetov.

Fr. Matijašič.

Cepiče rezati.

Sedaj je primeren čas za rezitev cepičev. Cepiči meseca prosinca in do polovice svečana narezani, se lahko do konca maja ohranijo, če se v pesek potaknejo in na senčnem hladnem prostoru hranijo. Zavoljo imen je potrebno vsako sorto posebej zvezati in z imeni zaznamljati.

Sejmovi. Dne 28. januarija v Artičah in v Poličanah (za svinje.) Dne 30. januarija v Št. Juriji pri Tabru. Dne 31. januarija v Dobovi. Dne 1. februarja v Jurkloštru.

Dopisi.

Izpod Maribora. Dne 8. t. m. nam je priredilo vrlo bralno društvo v Rušah prav slovenski večer. Veselica vršivša se v za to popolnoma primernih prostorijah g. Novaka je bila izgledno uravnana. O šaloigri »Kateri bo« rečemo samo toliko, da nas je popolnoma očarala. Do vrata zadolženi oče — g. Anton Grizold — nas je kar prenesel v njegov položaj; edina mogočnost rešiti se bobnja bi bila, ako se mu edina hči, lepa Marinka — gsdč. Micika Arlnova iz Smolnika — bogato uda. Navadno iščejo ženini bogate neveste, tukaj je pa res lepa Marinka spreobrnila red. Dobro jo je vrezal bogati kmetski fant — g. Drag. Lingl — ki je v vsem obnašanju kazal, da je petičen; mojsterski se je kovač — g. Bečela — za lepo dekle potegoval; pekar Miha — g. Grizold mlajši — je najbolj meljnato kapico na glavo posadil, češ, da Marinki pri njem ne bo manjkalo kruha, ja celo modremu dr. Bistriglavu — gospod

Vinko Ocinger, človek bi mislil, da je na odru zrasel in so v obče vsi diletantje svojo nalogo izborno rešili. Živili! Petje, kakor domačega, tako tudi Mariborskega zbora je bilo izvrstno, žal, da se je domači zbor na tako malo število skrčil. Gostov je bilo od vseh stranij, med tem, ko smo domačinov veliko pogrešali; je-li mogoče izpustitev tombole vzrok? Po prestavi se je pelo, napivalo, veselilo tako, da smo se z najprijetnejšim utisom proti jutru vrnoli vsaki na svoj dom.

Iz Koroškega na Štajarski meji. (Sočutje.)

Vi se veselejše gibate na Štajarskem in tudi to po vsej pravici, ker pri vas je obilnejše število narodnih mož. Pač srečni ste, ker imate pod svojim banderom dosti izobraženih mož, ne samo duhovnikov, ampak tudi svetnega stanú. Želja vsakega rodoljuba morebiti le ta, da bi vsi Vaši bralci si besede svojih voditeljev prav zapomnili in se po njih ravnali. To vidimo že mi, vaši bližnji mejaši, da krepko napredujete, zakaj jemljete jim trdnjavo za trdnjavo. Bral sem v kratkem 15 let stari list »Slov. Gosp.«, kako so se tri občine borile za slovensko uradovanje in zdaj, hvala Bogu, jih imate menda že večino, ki slovensko uradujejo. Tudi pri nas na Koroškem v Podjurski dolini se poganjajo za to, pa gospoda v Celovci je mogočna in zapreke stavi, ali mislim, da se moži ne bodo dali vstrašiti, zakaj pravica mora obveljati. Če enkrat te občine zmagajo, imamo upanje, da se bodo tem hitro druge pridružile, saj »Slovenec gre na dan«, in vidimo, da od liberalne nemške gospode nimamo upanja kaj dobrega dočakati. Slovenci, le krepko naprej: vse za vero, dom in cesarja!

Iz Ponikve ob južni želenici. (Posojilnica.)

Z veseljem smo pozdravili tukaj ustanovitev hranilnice in posojilnice v Šmariji pri Jelšah. Zadnji čas je bil, da se zabrani delo okrajnim oderuhom, ki že toliko časa izsesavajo ubogo ljudstvo. Tudi v naše občini imamo dva zastopnika tega stanú, eden je v oderuških opravilih že zelo izurjen in ima precej obširen delokrog, drugi pa je še le začetnik. O kosmatej vesti prvega se nam pač ne zdi govoriti, o drugem pa odkritosrčno povemo, da nam je žal, da je zabredel na taka pota. Denar ni vse. Spoštovanje ljudij tudi nekaj velja. — V ravnateljstvo imenovanega denarnega zavoda sta izvoljena iz naše občine gg. France Podgoršek in Jože Zdolšek, v nadzorništvo pa Jakob Zdolšek in Gašpar Senica. Le-ti pa tudi vsi drugi pošteni slovenski možje naše občine naj skrbé za to, da kredita iskajoči ljudje izvedó o tem denarnem zavodu in da se iztrgajo iz oderuških krempljev.

Izpred Radgone. (Po volitvah za okrajni zastop.) Naj vam nekaj navedem o značaji naših možakov! Dobro vam je znano, da imamo v Orehovi vasi tistega hotmana za »becirksbetretung«, kakor je bil dosedaj, kaj neki je, da smo ga zopet izvolili, in kako? Prvič nam je obljubil, česar nima; tega nam pa tudi dati ne more. S tem pa je občine zbegal, ker so nekatere za-nj bile, ali nekdo drugi je že prej begal; to je tisti »zakotnik«, ki je pri vsakih volitvah zoper narodne može. Mož je nekda na Prusko po svinje hodil, sedaj pa je cenilni mož, zato smo se ga bali nekoliko, ker smo si mislili: če ne bomo s temi, bode pa nas ta mož tje spravil, od koder je prej ščetinjad! V velikem posestvu so pa temu hotmanu meščani pripomogli in pa njegov »boter«, ki je prej v Policah stanoval, sedaj pa stanuje za mestom, v Radgoni. Tedaj ima ta mož sedaj prav čas, da nam most dela na Prusko. V veleposestvu pa še imamo druge može, ki jim pravimo veterjnaki. Veste-li, kaj je veterjnjak? Veterjnjak je na strehi, iz lesa, na eni strani ima leseno sabljo, na drugi pa lopato; kedar v tega lesenega moža jug piše, tedaj leti naprej, kedar pa sever, tedaj pa nazaj. Taki so vam

naši možje; kedar so pri narodnjakih ali pri duhovnikih, tedaj so vam sladki, da se mēd iz njih cedi, kedar pa pridejo k sovražnikom naše narodnosti, ali duhovnikov, tedaj pa ne vedó bolj osorne besede povedati, kakor »popi« ali »tumasti bindišar«, oj to so vam žalostni ljudje! Dragi čitatelj, ne misli, da bi to duhovniki pisali, ker se včasih nad tem kako človeče jezi: kmet že ve, kje ga čevelj žuli, tudi moja roka mora po leti oralo in motiko držati, pa tudi včasih kupico dara božjega in to izpijem rad na zdravje vsem tistim, ki so možaki, v besedi in v djanji!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. V torek je bila ob 11. dopoldne v dvorni cerkvi na Dunaji poroka nadvojvodinje Margarete Zofije, hčere nadvojvode Karl Ludvika, in vojvode Württemberskega Albrehta. Pri poroki so bili svitli cesar, kralj in kraljica Württemberska. — V državnem zboru se nadaljuje razprava o državnem proračunu; pri deželnoobrantskem ministerstvu se je poslanec dr. Gregorec jako srečno potegnil za slov. vojake na Koroškem. — O novi stalni večini še ni duha ne sluha in se ne mudi, kakor je podoba, grofu Taaffe nič kaj za-njo; se ve, da shaja on tudi brez nje, ali kaj poreče dr. Plener, vodja »nemške levice«, ko ne pride na-nj vrsta, da sede na »stol ministra!«

Štajarsko. Nemški obrtniki, posebno po gorjenjih delih naše dežele, niso nič kaj zadovoljni z načrtom za novo postavo o davkih: njim se dozdeva in morebiti po pravici, da se malim obrtnikom nalaga v njem preveč davka, večim pa razmerno premalo. No, dokler še je postava samo v načrtu, je dobro, če se razkrije vladi mogoča napaka ali krivica! — V Vildonu je bilo te dni zborovanje katol. pol. društva ter je posl. Kaltenegger razlagal, zakaj so nemški konservativci v Hohenwarthovem klubu. Volilci so njemu in sploh konservativnim poslancem izrekli svoje zaupanje.

Koroško. Udje ženske podružnice »šulvereina« v Celovci priredijo v nedeljo dne 5. februarija »nemško veselico«. Na tej se ima nabrati novcev za mogočno majko Germanijo, da bode v stanu še na dalje požirati slov. otroke. Godba pa bode vojaška in ne znamo, če je to dobra. — Jako neljubo delo dela slov. učiteljem ukaz, da morajo učiti nemški že prvence: mučita se s tem učitelj in učenec in uspeha ni, pa ga ne bode!

Kranjsko. Nekaj izrednega je iz Ljubljane bilo v torek: v slov. dnevnikih s tega dne ni bilo niti znamenja, da sta si sicer rada v laséh. Ali je to dobro znamenje? — Slov. čitalnica v Kranji obhaja letos svojo 30letnico, preloži pa slovesnost na poletje, na ugodnišo dobo. — Zadnji sejem v Ljubljani ni imel posebno življenja, živine je bilo 1275 glav, kupcev pa prav malo. Kriva je pač huda zima!

Primorsko. Deželni odbor v Gorici izda knjižico: »Pouk o gluhonemih« na stroške dežele. Enako knjižico ze mi imamo od g. J. Koprivnika, profesorja na e. kr. učiteljski v Mariboru, samo da se za-njo premalo zmenimo, izlasti pa še pri zeleni mizi v Gradci ne, ker je slovenska! — Mestni zastop v Trstu ima, kar se tiče občinske kase, sušico, vendar pa še jo stiska, da izpuli iz nje denarja za laške šole po slov. vaséh, v zadnjem času stavi se taka pri Sv. Križi.

Hrvaško. Ban Khuen-Héderváry se izgovarja, zakaj še ni nadškofa v Zagrebu, s tem, da ne more najti pripravne osebe. Čudno, kake lastnosti naj le ima

prihodnji nadškof? — V Petrinji dobijo vinorejsko šolo na stroške dežele.

Ogersko. Koloman Tisza, »papež kalvincev«, bode največ kriv, če razpade sedanja vladna stranka. On tega sicer ne namerava, ker je vsa stranka liberalna, ali mož vleče že tudi njej preveč na jude in kalvince. Zato ji je zamrzelo do njega in tudi pri vladi sami so ga siti že do grla. — Volitve na Ogerskem niso »čiste«, to se pravi: vlada pritiska na vso moč v volilce, da volijo njej na ljubo. Ako tega ne storijo, tedaj pa jim poje gorjé. To ni zdravo za državo.

Vunanje države.

Rim. Ker so sv. oče Leon XIII. pri zadnjem konsistoriji si pridržali dva kardinala »in petto«, v prsih t. j. zamolčali so še nju ime, ugiblje se sedaj veliko, kdo da bi bila. No da-si jud, posebno časnikar vse izvoha, tu verno, da se mu ne posreči!

Italija. V Rimu je velika banka Guerini počila, ali kakor se pravi, izrekla, da nima s čém izplačevati. Prav verjetno je, da stori še za-njo enako več drugih, »naj jim bode krajše!« — Zima je tudi v Italiji letos huda in tam tem huja, ker so peči po hišah le redke prikazni.

Francija. Pri vladi so si nekaj cdahnili, odkar se je vlegel hrup zoper predsednika Sadi-Carnota. Njemu ne morejo ali pa, kar je verjetniše, nočejo dokazati, da se drži tudi njega denar — panamske družbe. Drugih republikanskih glav pa se šteje že do 104, ki so bile še več, kakor z očmi pri onem denarji. — Razun ruskega obdolžuje se še nemški poslanik, grof Münster, da se ga drži nesrečni denar iz panamske družbe.

Anglija. Minister za vunanje zadeve je skoren mož. To se vidi iz tega, da je ugnal v dveh, treh dnevih khediva v Egiptu: novi ministri tega mladega kralja, ker jih anglijski minister ne mara, so že slovo vzeli in stvar je pri starem. Nekaj pa vendar ne, kajti angleških vojakov pride več v Egipt za varha tamošnjih evropejcev.

Nemčija. V državnem zboru v Berlinu je načrt postave zoper oderuštvo blizo že vsprejet in so bile blizo vse stranke, za tako postavo. — Tudi na nemškem cesarskem dvoru so imeli v ponedeljek poroko ter se je mlajša sestra cesarja Viljema II. oženila z nekim hasenskim princem.

Rusija. Carevič je že prišel v Berlin, kaj pa ondi išče in kako dolgo pri nemškem cesarji ostane, ni še znano. — Kolikor se sme soditi iz tega, kar se v ruskih listih piše, ne misli ruski car na vojsko in njemu je neki čisto po volji tripelaljanca. Tega pa mu menda nihče ne verjame na besedo.

Bolgarija. Knez Ferdinand se neki v resnici oženi in nevesta je neka francoska princesinja. Sedaj se mudi knez na Bavarskem in sodi se, da se godi to ravno v ženitbenskih zadevah.

Srbija. Česar ni nihče mislil, to se ima neki v kratkem zgoditi: Milan Obrenovič, oče sedanjega kralja Aleksandra, želi spravo s kraljico Natalijo. Nju zakon neki ni razdrt, čeravno je prejšnji metropolit Teodozij, pač prisiljen, izrekel, da je mogoče in se ta zakon razdré po postavah pravoslavne cerkve. Čudne postave!

Turčija. Sultan pripravlja posebno vozilo rimskemu papežu za 50letnico in tudi dva kardinala dobita od njega v tem času visoko odlikovanje. Tudi sultan torej spoštuje poglavarja sv. katoliške cerkve!

Grecija. Prekopali so kos zemlje, ki leži med morjema in veže s severno in južno deželo, pri mestu Korintskem in so delo sedaj dognali. Prekop, po katerem se zibljejo ladije, razsvetljuje električna luč.

Afrika. V Maroku je domače ljudstvo sito postalo

Španjcev in Francozov. Vsled tega se je bati, da vzbuhne zdaj ustaja zoper nje. To pa jim težko pomore do tega, da se jih znebijo, kajti španska in francoska vlada ste v tem edini, da obdržite še na dalje oblast čez tamošnjo državo. Kaj pa tedaj bode iz vsega, izvemo še že, ako nas Bog ne pokliče prej s tega sveta.

Amerika. V Guatemali je ustaja in po vseh večih mestih vre, kakor da se jim godi največja krivica po sedanjih republikanskih oblastih. — V »združenih državah« še vsprejmejo tudi naprej priseljencev, če ne pridejo tje brez — drobiža. Nemaničev pa se branijo tudi v tej državi.

Za poduk in kratek čas.

Miserere.

Iz češčine preložil J. Sattler.

(Dalje.)

»Prepotoval sem vso Francijo, vse Laško in večji del te dežele, znamenite zaradi godbe cerkvene; ali nikjer nisem slišal ni jednega Miserera, ki bi bil me navdušil, . . . ne jednega, . . . ne jednega, . . . a slišal sem jih toliko, da smem reči, da sem slišal vse!«

»Vse?« zakliče jeden izmed pastirjev. »Miserera z gor pa še gotovo niste čuli?«

»Miserere z gor!« zavpije skladatelj vesel in začuden . . . »Kakšen je ta Miserere? . . .«

»Glejte«; odvrne pastir in nadaljuje s skrivnostnim glasom: »Ta Miserere, katerega čuje le tisti, ki se potika, kakor jaz, po dnevi in po noči skozi goščo in po pečevju za čredo, je cela povest, ki je pa prav tako resnična, kakor se dozdeva neverjetna.«

»V najmanj pristopnem kraju teh skalovitih grebenov gorskih, ki robijo dolino, v kateri leži skrita le-ta opatija, stal je pred mnogimi leti — kaj pravim pred mnogimi leti! — pred mnogimi veki slaven samostan.«

»Ta samostan je ustanovil, kakor se govori, nek plemenitnik na svoje troške in sicer z imetjem, katero bi podedoval njegov sin, katerega pa je umirajoč zavrzel zaradi grešnega njegovega življenja.«

»Nekaj časa bilo je vse dobro.«

Ko je pa videl ta sin — bil je gotovo zlodejev dečko, če ne peklenšček sam v človeški podobi — da imajo menihi njegovo posestvo in da je grad njegov premenjen v samostan, zbere nekoliko tovarišev svojega izpridenega življenja. Neko noč, na sam Veliki četrtek, ko so menihi bili zbrani v koru, in prav v tem trenutku, ko so začeli peti Miserere, zažge samostan, opustoši cerkev in ubije vse menihe.«

»Po tej grozni okrutnosti so izginili lupežniki, in ž njimi vred osnovatelj tega dejanja; nihče ne vé kam . . . najbrž v pekel.«

»Ogenj je premenil samostan v razvaline.«

»Podrtine cerkvene pa še stojijo dandanes na oni okrogli pečini, iz katere izvira slap, ki pada od skale do skale, in dela potok, ki teče tu mimo opatije.«

»Toda ta Miserere?!« seže mu v besedo nepotrpežljivi skladatelj.

»Le počakajte; vse po vrsti!« odvrne mirno pastir in nadaljuje svojo povest.

»Okoličani so bili silno razburjeni zaradi tega zločina. Od očeta na sina, od sina na vnuka je prešel spomin te hudobije, o kateri si pripoveduje narod z grozo v dolgih nočéh. Najbolj pa jo vzdržuje v živem spominu to, da se vidi vsako leto tisto noč, ko je ogenj razsul samostan, v razdrtih oknih cerkvenih migljajoča luč, in da se čuje neka čudna, jasna, neznana godba,

in da se slišijo otožni, turobni, razrivajoči spevi, ki zadoné zdaj pa zdaj po vetru . . .«

»Pojó menihi, katere je treščila nagla smrt nepriljubljene v grob. Da bi stopili očiščeni krivde in greha pred prestol Gospodov, prihajajo iz vic in prosijo Boga smiljenja pevajoč Miserere.«

Okrog stoječi so se spogledali; popotnik je pa vprašal plaho pripovedovalca:

»In vi trdite, da se ponavlja to čudo do zdaj?«

»Čez kake tri ure se začne gotovo, . . . ker je danes Veliki četrtek in na stolpu opatijskem je odbila ura ravnokar osem.«

»A kako daleč je samostan od tod?«

»Kako tri ure, . . . ali . . . kaj hočete? . . . Kam hočete iti v grozni tej noči?«

»Za Boga milega!« zaklicali so vsi videč, da je popotnik vstal in vzemši palico se odpravljal proti durim.

»Kam da hočem iti? Slišati hočem to čudno godbo; čuti hočem ta veliki, pravi Miserere. — Miserere teh, ki se vračajo po smrti na svet in ki vejo, kaj je to: smrt grešnika!«

Rekši to izginil je zavzetemu bratu in nič manj osuplim pastirjem izpred očíj.

Vihar je tulil in metal sem ter tja z ropotom vrata, kakor da bi jih hotela neka silna roka vzdigniti iz tečajev; dež je curkoma lil bobneč po šipah; včasi je razsvetlil blisk hipno ves obzor, kakor daleč je le moglo dogledati oko.

Ko so se zavedeli iz prvega strahu, zakliče brat:

»Blazen je! . . .«

»Blazen je!« ponavljali so pastirji in znova začeli razkopavati ogenj.

(Dalje prih.)

Smešnica. »Čemu pa bode«, vpraša gospod iz mesta kmeta, ki stoji pri svoji novi hiši, »čemu pa bode ta hiša? Podoba je, da za ječo«. »Mogoče«, odvrne mu kmet, »ali jetnike dobimo va-njo iz mesta.«

Razne stvari.

(Premeščenje.) Gosp. dr. Avgust Sezun, c. kr. okrajni zdravnik na Ptuji, pride na enako mesto v Ljutomer, dr. Rud. Sadnik pa iz Feldbacha na Ptuj in dr. K. vit. Helly iz Ljutomera v Feldbach.

(Okr. zastop.) G. A. Langer, župan v Marenbergu, ni dobil od svitlega cesarja potrjenja za načelnika v okr. zastopu Marenberškem. Mož je v službi J. Schönererja.

(Bogoslovje.) Preč. g. Ignacij Orožen, stolni prošt in namestnik mil. knezoškofa pri znanstvenih skušnjah v bogoslovji v Mariboru, so to zadnjo čast odložili, katero so vzdržali blizo 20 let. Mil. knez in škof pa so vsled tega imenovali si za namestnika preč. gosp. Karola Hribovšek, stoln. korarja in ravnatelja v kn. šk. duhovnišči.

(Čitalnica.) V odboru slov. čitalnice v Ormoži, so v tem letu ti-le gg.: gostilničar Fr. Gomsil, predsednik; župnik Jak. Cajnkar, namestnik; blagajnik Franc Čulk, odv. kandidat; tajnik dr. Fr. Omulec, odvetnik; dr. Ivan Gršak, c. kr. notar, Ivan Knop, kontrolor pri c. kr. davkariji in Fr. Magdič, mlinar — odborniki.

(Šola.) Na ljudski šoli v Globokem pri Brežicah se poučuje odslej v obeh razredih le po poldnevu; učitelja sta postala gg. Alojzij Krivec v Slivnici in Ant. Grajšnik v Novi cerkvi.

(Nemška omika.) Na c. kr. gimnaziji v Celji je več nemških profesorjev, ali brž najbolj nemški izmed njih je g. Miha Knittel, kajti v svojih nemških prsih

nosi nemško srce in na svojem nemškem jeziku nemško besedo. Za eno svojih nemških pa plača sedaj 20 gld. v ubožno kaso.

(Slov. gledišče.) V nedeljo je bilo kacic 350 štajarskih Slovencev v Ljubljani poslušat dr. Ipavca »Teharske plemiče« v tamošnjem novem gledišči. Igra in petje jih je jako zadovoljilo. Nadalnje poročilo pa v prihodnjem listu!

(Spomin.) Kakor se nam poroča, je bilo v preteklem letu v Zibiki 65 rojenih, umrlo pa je 43 in poročilo se jih je 16 parov. Prvo žrtvo si je nemila smrt izbrala Marijo Pevec, roj. Cviren, vrlo gospodinjo v Stotenci. Šestero otročičev žaluje po ljubi materi.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: č. g. Jožef Kukovec, župnik pri Sv. Andražu 6 gld. 4 kr. in g. J. Gerec, trgovec v Pišecah 4 gld.

(Bogastvo.) Bogati jud Rothschild na Dunaji ima graščin v naši državi osemkrat več, kakor vsa naša cesarska rodbina. Samo na Českem ima 60 graščin.

(Skopost.) Na Dunaji je umrla branjevka Mica Vinček. Ljudje so jo imela za jako revno, ali po nje smrti so našli v postelji 70.000 fl. denarja.

(Izseljevanje.) V nekatere vrste naših ljudij je šinilo tako poželenje po novem svetu, da verjamejo najneumneše reči — agentom. Če je v resnici tako dobro ondi, čemu pa ne gredo ti agentje tje!

(Iz ječe.) V sredo je potegnili iz ječe c. kr. okr. sodnije v Mariboru Marija Ulbel, kmetica iz Pivole pri Mariboru. Obdolžuje pa se, da si je svoje poslopje sama požgala. Še tisto večer pa so jo c. kr. žendarji prijeli ter jo djali pod trdne ključe.

(Most.) Novi most, ki pelje čez Dravo med Muto in Vuzenicami, so slovesno odprli na novo leto.

(Podoba.) »Strelno društvo« v Ribnici nima za bandero pohujšljive podobe, tega smo se prepričali sami, tem bolj pa zasluži uni dopisnik grajo, ker je iz komarja napravil oroslana. Če ga ne izročimo zato javni sodbi, zahvali naj svoje užaljene rojake, ki ne želijo, da se preganja.

(Zmrznil) je v noči 18. januarija na cesti pri Cvetkoveh blizo Vel. nedelje tujec, star kacic 25 let in v precej slabi obleki. Po listinah, ki so njih našli pri njem, bil je nekaj dnij poprej v Ljutomeru.

(Ubežnik) V petek, dne 21. januarija je ubežal iz kasarne v Gradci Edvard Črepinšek, doma iz Šmartina v Rožni dolini. Ne zna se, zakaj je ubežal, ni pa dvoma, da bode to obžaloval »pod ključiči«.

(Naša društva.) Čitalnica v Šmariji pri Jelšah ima v nedeljo dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne svoje glavno zborovanje z običajnim vspeodom. — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Šmarije in Slatino priredi s sodelovanjem čitalnice isti dan zvečer veselico v Jagodičevih prostorih. Koncert izvrši moški zbor čitalnični; razen tega še nastopi znani mešani zbor iz Slatine. — Glavna skupščina »Narodne čitalnice v Ptujci« za

31. društveno leto 1893 bode v nedeljo dne 29. januarija t. l. ob 3. oziroma 4. uri popoldne v lastni hiši »Narodni dom«. V letošnjem produstu priredi se edina veselica v nedeljo dne 5. februarja in sicer: Plesni venček. Kostume dobro došle«. Začetek ob 8. uri zvečer. Svirala bode godba Ptujskega muzikalnega društva. — Bralno društvo v Cezanjevcih ima svoj občni zbor na svečnico, dne 2. februarja ob treh popoldne. — Bralno društvo pri »Sv. Juriju ob Ščavnici« ima v nedeljo, dne 29. januarija ob 3. uri popoldne v šolkih prostorih svoj občni zbor z običajnim vspeodom. Med pozameznimi točkami petje. Prosta zabava v gostilni g. Vaupotiča.

(Gasilno društvo.) V nedeljo dne 15. t. m. je imelo gasilno društvo v Šmariji glavno zborovanje, pri katerem se je skoro jednoglasno sklenil slovenski poslovni jezik in slovensko poveljevanje. Odbor se je volil, kakor v preteklem letu; s tem se mu je izreklo gotovo najprimernejše, dobro zaslužno zaupanje. Vodsto, načelnik: Fr. Ferlinc, učitelj in posestnik, namestnik: M. Tančič, posestnik in pekar, je v spretnih rokah. Daj Bog, da bi se blagodejno društvo razvijalo krepko in sedaj na edinej pravej narodnej podlagi.

(Nova društva.) Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda se snuje v Teharjah ter ima svoj prvi občni zbor že v nedeljo. — V Braslovčah pa dobijo pevsko društvo in v Rušah se pripravlja slovenska posojilnica.

(Okrajni zastop v Marenbergu) bil si je izbral Schönerejevega dobrega prijatelja A. Langerja z 18 glasi proti desetim za načelnika, Njih Veličanstvo, cesar pa ga niso potrdili. — Zdaj pa smo še le radovedni, kaka bode s Langerjevimi po mišljenju brafom, orehovskim Wratschggo, kteremu na ljubo bode Schönerej pré 100 akcijskega radgonsko-ljutomerske kupil, in tako gornjeradgonski okraj velikih nadlog rešil in sicer zato, ker je Wratschggo Schönereja kot adjutant po ovinkih itak v mestno gostilnico spravil takrat, ko so radgonski mestjani temu pruskemu pionirju vožnjo skoz mesto bili prepovedali.

(Nesreča.) V petek dne 20. januarija je zdrknila hči dr. Leonharda v Mariboru na ledu ter si je roko zlomila. — Dne 17. januarija pa je prišel na kolodvoru v Mariboru delavec Martin Reinberger med vagone, vendar pa se mu je življenje še rešilo.

(Sejem.) Na sejmu je bilo v soboto v Mariboru mesa in špeha od 336 svinj ter se je špeha 11.271 kg dalo na železnico, največ na Koroško. Jutri dne 27. januarija imamo v Mariboru največji živinski sejem, ter utegne v soboto sejem postati še večji.

Loterijne številke.

Trst 21. januarija 1893:	26, 17, 61, 42, 13
Linc » »	20, 24, 45, 41, 65

Zavarovalno društvo

„Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v Gradci Radetzkystrasse 1. 23-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri name ravajo složnost na gospodarstvenem polju. Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju, nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim in občinskim predstojnikom zavarovanje zvonov proti razlomu in poklini. — Zastopniki se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Janez Bregar

klobučar v Mariboru

gosposke ulice št. 7,

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

klobukov najnovejše šege

po najnižji ceni, tudi slavno znane **Ita-klobuke**, kakor fine **Vilour-** in **lov-ske** klobuke iz raševine. Razno volneno in tudi fino z usnjem obšito obutje.

Vsakovrstne poprave se točno izvršujejo.

S spoštovanjem

8-10

J. Bregar.

Obžaljevanje.

Jaz obžaljujem, da sem Janezu Piš v pričo več ljudij nek prestopok oponašal in ga opravljal.

Janez Prešern.

V Ločah v januariju 1893.

Služba organista in cerkovnika

razpisuje se do dne 15. februarja t. l. pr. župniji Sv. Vida niže Ptuja, pošta Sv. Vidi

P. Benko Hrtiš,

3-5

župnik pri Sv. Vidu niže Ptuja.

Ravnokar je izšel v **Cirilovi tiskarni v Mariboru**

Nebeški venec

ali

Vesela reč

med štirimi poslednjimi.

Slovenec za novo leto 1893

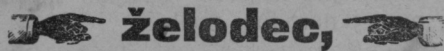
spisal

kanonik dr. Ivan Križanič.

Cena 18 kr., po pošti 20 kr.

Premiran z zlato svinjico v Bruselu 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravi prebavnih delov života krepča in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na Dunajski cesti-

Cena 1 stekl. 15 kr.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zaboječkih po 12 steklenic in več. Zaboječek z 12 stekl. stane gl. 1'36; s 24 gl. 2'60; s 36 gl. 3'84; s 44 gl. 4'26; 55 stekl. tehta 5 kg s poštno težo in velja gl. 5'26; 110 stekl. gl. 10'30. Poštnino plača vedno naročnik.

Depôt v lekarnah **Bancalari** in **König** v Mariboru. 4-30

Harmonična zvonila

z jarmi vred proti poroštvu, da so dobro vglasbena in iz najfinišne robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 gl. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlata podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krásno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane in jih po nizkej ceni priporočuje

Albert Samassa,

strojev c. k. dvorni zvonar in fabrikant in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko. 1

Vabilo.

Hranilno in posojilno društvo v Ptujji ima svoj letošnji občni zbor dne 5. svečana t. l. ob 10. uri dopoldne v zadržnih prostorih.

Dnevni red:

1. Odobrenje letnega računa;
2. Razdelitev čistega dobička;
3. Slučajnosti.

Če k občnemu zboru ne pride zadostno število zadržnikov, skliče se ob 11. uri dopoldne istega dne s taistim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

K obilni vdeležbi vabi

1-2

Načelstvo.

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva Konrada Wölflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28

priporoča bogato asortirano zalogo

žlebenega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz,

kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih

zreal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačnim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani cenilniki brezplačno in franko. 13-20

Zahvala.

Najsrčneje se zahvaljujeva vsem častitim vdeležiteljem za čast, katero so skazali pri pogrebu našega dražega očeta

Jožefa Horvata,

nadučitelja v Ljutomeru,

posebno visokočastitim gospodom duhovnikom, gospodom učiteljem, slavnim društvom in korporacijam kakor: Ljutomerski čitalnici, Cvenskemu požarnemu društvu, pevskemu zboru, krajn. šol. svetu, obč. zastopu in uč. društvu.

Ljutomer, 19. prosinca 1893.

Cencika in Marija Horvat.

Razprodaja

Kukovič-eve konkurzne mase v Brežicah

in sicer vsega manufakturnega, specerijskega in kolonijalnega blaga, železnine in deželnih pridelkov

po najnižjih cenah.

2-3

A. Skraba.

Vsakovrstne slamnike

najnovjših oblik iz domače in tuje slame, izdeluje, prodaja in popravlja po kolikor vzmožno nizki ceni

Franc Cerar.

poprej **J. Markužič,**

v Domžalah — Kranjsko.

3-3

Cenik pošlje se na zahtevanje franko.

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane

vezana v polsunje . . . . . gld. — 70
 „ z zlatim obrezkom . . . . . „ — 80
 „ v usnje z zlatim obrezkom . . . . . „ 1'40

2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom . . . . . gld. 1'30
 „ „ rudečim „ . . . . . „ 1'40
 „ „ zlatim „ . . . . . „ 1'60

3. „**Duhovni Vrtec**“, 4. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom . . . . . gld. — 85
 „ s kopčo . . . . . „ — 95

4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano . . . . . gld. — 35
 „ v polsunje z zlatim obrezkom . . . . . „ — 50
 „ v usnje z zlatim obrezkom . . . . . „ — 60

5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižjih razredov, velja

vezan . . . . . gld. — 30
 „ v polsunje z zlatim obrezkom . . . . . „ — 40
 „ v usnje . . . . . „ — 50

6. „**Bukve božje v naravi**“, podomačil P. Hrisogon Majar, stane 20 kr.

7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.

8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.

9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.

10. „ „ II. snopič 10 kr.

11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.